Parlamentul European
2019-2024

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

2023/2172(DEC)

24.1.2024

AVIZ

al Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

destinat Comisiei pentru control bugetar

referitor la descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă aferent exercițiului financiar 2022
(2023/2172(DEC))

Raportor pentru aviz: Tomáš Zdechovský

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne recomandă Comisiei pentru control bugetar, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută faptul că Curtea de Conturi („Curtea”) a constatat legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor anuale ale Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă („Frontex” sau „Agenția”) pentru exercițiul financiar 2022 sub toate aspectele semnificative;

2. reamintește rezoluțiile sale anterioare privind descărcarea de gestiune, care au evidențiat lacune în ceea ce privește cadrul drepturilor fundamentale, transparența, protecția datelor și cultura de gestiune, ceea ce a determinat Parlamentul să refuze descărcarea de gestiune pentru bugetul Agenției pe 2020; salută cooperarea cu autoritatea care acordă descărcarea de gestiune; ia act de eforturile depuse de personalul de conducere interimar și nou în urma recomandărilor pentru a asigura continuitatea activității în cadrul Frontex, supravegherea și responsabilitatea; invită noua conducere să se implice în continuare în redresarea profundă a culturii organizaționale a Agenției și să raporteze periodic autorității care acordă descărcarea de gestiune cu privire la progresele înregistrate;

3. subliniază necesitatea unei Frontex puternice, eficace și perfect funcționale, care să fie în măsură să sprijine statele membre în gestionarea eficientă a frontierelor externe comune ale Uniunii Europene, în asigurarea unei gestionări integrate a frontierelor, în deplină conformitate cu drepturile fundamentale;

4. ia act de răspunsul prompt al Frontex și sprijinul acordat statelor membre pentru a face față consecințelor invadării Ucrainei de către Rusia; salută trimiterea a aproximativ 500 de ofițeri din corpul permanent care lucrează de-a lungul frontierei estice, din Finlanda până în România, inclusiv peste 350 de ofițeri care lucrează la frontierele dintre UE și Ucraina ; recunoaște că zona central-mediteraneeană rămâne principala rută de migrație către UE; observă că UE și statele membre trebuie să pună la dispoziție resurse și proceduri suficiente pentru a contribui la salvarea de vieți omenești, în conformitate și cu Convenția privind căutarea și salvarea, și pentru a evita debarcarea migranților în porturi nesigure;

5. ia act de faptul că, în 2022, Frontex a sprijinit statele membre prin detașarea corpului permanent timp de peste 617 mii de zile lucrătoare, precum și a unor mijloace maritime, aeriene și terestre timp de peste 111 mii de zile în 20 de operațiuni, inclusiv în noi 102 locații operaționale; observă și creșterea sprijinului acordat de Frontex statelor membre pentru returnarea efectivă a 24 868 de sosiri ilegale; salută desfășurarea și acordarea de asistență personalului Frontex în Republica Moldova în urma semnării acordului UE-Moldova privind cooperarea în materie de gestionare a frontierelor;

6. constată că Frontex este cea mai mare agenție a UE care a beneficiat de creșteri bugetare semnificative în ultimii ani, în concordanță cu noile sale responsabilități; reamintește că UE a contribuit cu 788 de milioane EUR în 2023, comparativ cu 704 milioane EUR în 2022; reamintește că Frontex a primit mai mult personal și

echipament tehnic odată cu noul său mandat din 2019; constată că, având în vedere situația geopolitică complexă evidențiată de agresiunea neprovocată a Rusiei în Ucraina, importanța Frontex în sprijinirea statelor membre a crescut semnificativ, iar eforturile trebuie să continue în ceea ce privește resursele umane și materiale; subliniază că o astfel de creștere a responsabilității și bugetului Agenției trebuie să fie însoțită de măsuri corespunzătoare pentru a asigura responsabilitatea, transparența și controlul respectării de către Agenție a dreptului Uniunii;

7. salută faptul că Frontex a executat 99,4 % din bugetul său pe 2022, ceea ce demonstrează eficiența și eficacitatea controalelor interne instituite și îmbunătățirile semnificative aduse gestiunii bugetare; salută măsurile luate și progresele înregistrate în ceea ce privește abordarea anumitor observații; constată, cu toate acestea, că numeroase observații ale Curții din anii precedenți nu au fost încă soluționate, inclusiv în ceea ce privește nivelurile ridicate de reportări și anulări, precum și întârzierile în procesul de plată și anulări; ia act de cele două observații privind achizițiile publice care ar trebui abordate pentru a evita cazurile de nereguli în punerea în aplicare a contractelor de achiziții publice, întârzierile în efectuarea plăților Frontex și lipsa unor măsuri de atenuare pentru a aborda potențialele conflicte de interese în timpul recrutării; reamintește că aceste nereguli pot expune Frontex la riscuri juridice și reputaționale;

8. salută faptul că, în ultimii doi ani, Agenția a trecut prin schimbări semnificative la nivelul conducerii, printre care un nou ofițer adjunct pentru drepturile fundamentale, un nou președinte al Consiliului de administrație, doi noi directori executivi adjuncți și numirea unui nou director executiv; ia act de stabilirea unor planuri de acțiune împreună cu autoritățile naționale pentru a remedia erorile din trecut și din prezent; salută, de asemenea, măsurile luate de Frontex pentru a trece printr-un proces de tranziție, pentru a îmbunătăți cultura managerială și pentru a promova starea de bine a personalului; invită noua conducere să întreprindă reformele necesare, în special în ceea ce privește drepturile fundamentale, transparența și eficiența procedurilor interne, și să sporească responsabilitatea față de Parlament și Consiliu, în conformitate cu cadrul juridic aplicabil;

9. salută consolidarea Biroului pentru drepturile fundamentale, crearea unei rețele de puncte focale pentru drepturile fundamentale în toate entitățile sale pentru a dezvolta expertiza în domeniul drepturilor fundamentale în toate domeniile de activitate, precum și Planul de acțiune pentru drepturile fundamentale; reamintește că, din cele 87 de activități prevăzute în planul de acțiune pentru integrarea drepturilor fundamentale în toate activitățile Agenției, opt au fost puse în aplicare integral; 56 au fost puse în aplicare și erau în curs de desfășurare (sunt puse în aplicare în mod sistematic și pe bază de rotație); 17 au fost puse în aplicare parțial, iar două au fost amânate;

10. constată că, în urma recomandărilor privind o agenție de gestionare eficace a frontierelor care să respecte drepturile fundamentale, pentru a îmbunătăți responsabilitatea, regularitatea și legalitatea tuturor activităților Frontex, au fost recrutați extern încă 22 de observatori pentru drepturile fundamentale (FROM); reamintește că toți FROM ar trebui să fie recrutați la nivel AD, cât mai curând posibil, prin procedurile corespunzătoare; subliniază că ar trebui să crească în continuare numărul de FROM, pentru a se adapta mandatului actualizat al Agenției; salută faptul că Biroul pentru drepturile fundamentale a desfășurat FROM pe parcursul a 1 183 de zile

în 50 de țări, ceea ce reprezintă o creștere substanțială în comparație cu anul precedent;

11. reamintește că Frontex și autoritățile relevante ale statelor membre constituie principalul garant al unor frontiere externe europene puternice și protejate, respectând în același timp drepturile fundamentale și obligațiile de protecție internațională; ia act de faptul că, în avizul său din 1 septembrie 2022, ofițerul pentru drepturile fundamentale a concluzionat că sunt îndeplinite toate condițiile care declanșează articolul 46 din Regulamentul Frontex; constată și că Grupul de lucru al Agenției privind drepturile fundamentale, articolul 46, a emis o serie de recomandări privind drepturile fundamentale în Grecia, patru dintre acestea fiind puse în aplicare integral în octombrie 2023; ia act de intenția Grupului de lucru al Agenției de a monitoriza progresele viitoare și de faptul că măsurile recomandate continuă să fie aplicate; solicită să se pună în aplicare cu prioritate absolut toate recomandările și ca Frontex să continue să informeze Parlamentul despre progresele înregistrate;

12. ia act de măsurile Frontex privind transparența și controlul, și anume punerea la dispoziția Parlamentului și a Consiliului a unei imagini de ansamblu a activităților sale prin intermediul unui nou instrument de raportare numit „tabloul de bord”; încurajează președinții Consiliului de administrație să invite și de acum încolo observatori din partea Parlamentului la reuniunile sale și să reflecteze la ideea de a extinde invitațiile la toate punctele de pe ordinea de zi, inclusiv la punctele discutate cu ușile închise, și să continue să furnizeze toate documentele justificative, fără excepție și, dacă se consideră necesar, în mod confidențial;

13, reamintește recomandările Ombudsmanului din cauza OI/4/2021/MHZ conform cărora Frontex ar trebui să adopte o abordare mai proactivă în ceea ce privește transparența, pentru a asigura o mai mare responsabilitate pentru operațiunile sale și recomandările Ombudsmanului din cauza OI/4/2022/PB în legătură cu practicile Agenției de tratare a cererilor de acces la documente; ia act de elaborarea și punerea în aplicare continuă a unui plan de acțiune cuprinzător pentru a da curs recomandărilor adresate Frontex în 2020 și 2021 de Ombudsman, care vizează eficacitatea și transparența mecanismului Frontex de tratare a plângerilor, rolul și independența ofițerului pentru drepturile fundamentale al Frontex, respectarea obligațiilor în materie de drepturi fundamentale și responsabilitatea;

14. reamintește decizia Autorității Europene pentru Protecția Datelor (AEPD) în legătură cu două decizii ale Consiliului de administrație, în care AEPD a evidențiat mai multe domenii, inclusiv intensificarea prelucrării și a schimbului de date cu caracter personal care ar putea duce la nerespectarea Regulamentului 2018/1725; observă că Agenția a elaborat un plan de punere în aplicare pentru a da curs recomandărilor AEPD; invită Agenția să coopereze în continuare cu AEPD pentru a aborda toate chestiunile nesoluționate;

15. observă ca s-a pregătit un plan de acțiune pentru a da curs problemelor ridicate în raportul Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) prezentat Consiliului de administrație în ianuarie 2023; invită Agenția să abordeze pe deplin aspectele prezentate în raportul OLAF și să raporteze în continuare cu privire la progresele înregistrate în acest sens; reamintește a doua investigație a OLAF privind practicile de conducere din Agenție, care se derulează la numai nouă luni de la încheierea primei investigații a

OLAF; solicită ca acuzațiile de abateri să fie verificate și investigate în detaliu; invită Agenția să asigure cooperarea deplină și sinceră cu OLAF pe parcursul tuturor etapelor investigației și să raporteze periodic Parlamentului despre evoluția situației și rezultatele investigației;

16. își exprimă îngrijorarea cu privire la cauzele juridice rămase nesoluționate și la criticile legate de implicarea agenției în încălcări ale drepturilor omului, în special în returnări la frontierele externe ale UE, care nu respectă propriile sale reglementări;

17. ia act de evidențierea de către Curte a unui paragraf referitor la calcularea incorectă a contribuțiilor din partea țărilor asociate spațiului Schengen (SAC); este preocupat de faptul că acordurile dintre UE și SAC care servesc drept temei juridic pentru calcularea contribuțiilor lor la bugetul UE sunt neclare și permit interpretări divergente, ceea ce duce la o contribuție mai mică din partea SAC, calculată la aproximativ 7 %; reamintește răspunsul Agenției conform căruia aceasta este o practică consacrată pentru calcularea contribuțiilor SAC aprobate de Consiliul de administrație și Comisie; invită Comisia să examineze aceste acorduri, deoarece nu există o formulă automată unică pentru stabilirea contribuțiilor la bugetele UE și ale agențiilor;

18. ia act și de al doilea paragraf de observații ale Curții referitor la certificarea conturilor pentru al doilea an consecutiv; remarcă răspunsul Agenției potrivit căruia conturile nu au putut fi certificate din cauza lipsei de informații despre un sistem informatic (sistemul de gestionare a misiunilor), deținut de Comisie, care furnizează date contabile;

19. invită Frontex să pună pe deplin în aplicare, cu prioritate, toate recomandările în curs ale organismelor europene de audit și control, în special cele ale Grupului de lucru pentru controlul Frontex al Parlamentului European, ale Ombudsmanului European, ale Curții și ale Grupului de lucru al Frontex privind drepturile fundamentale și aspectele operaționale juridice ale operațiunilor (WG FRaLO), precum și toate acțiunile necesare extrase din raportul OLAF în urma investigației sale relevante și să remedieze toate problemele evidențiate în acesta; încurajează Agenția să își intensifice eforturile în curs și să ia toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea deplină a standardelor UE, în special în domeniul gestiunii bugetare și financiare, al drepturilor fundamentale, al culturii organizaționale și al transparenței;

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	23.1.2024
Rezultatul votului final	+: 42 –: 12 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Jana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Membri supleanți prezenți la votul final	Cyrus Engerer, José Gusmão, Beata Kempa, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Bergur Løkke Rasmussen, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Membri supleanți [articolul 209 alineatul (7)] prezenți la votul final	Andrus Ansip, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Marisa Matias, Caroline Nagtegaal

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL PENTRU AVIZ A PRIMIT CONTRIBUȚII

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea avizului:

Entitatea și/sau persoana
European Border and Coast Guard Agency (“FRONTEX”)

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportorului.

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

42	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria Walsh, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Caroline Nagtegaal, Maite Pagazaurtundúa, Bergur Løkke Rasmussen, Róża Thun und Hohenstein, Jana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Cyrus Engerer, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel, Elena Yoncheva
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

12	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík
The Left	Cornelia Ernst, José Gusmão, Marisa Matias, Anne-Sophie Pelletier

2	0
ID	Tom Vandendriessche
Verts/ALE	Damien Carême

Legenda simbolurilor utilizate:
+ : pentru
- : împotrivă
0 : abțineri